

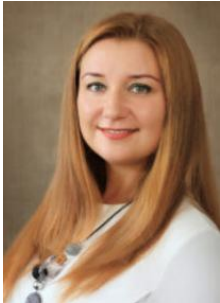
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра логопедії та спеціальних методик

АНАТОМІЯ, ФІЗІОЛОГІЯ, ПАТОЛОГІЯ ДІТЕЙ З ВАЛЕОЛОГІЄЮ

ООК– 12

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Науково-педагогічний працівник 	Михальська Юлія Анатоліївна Посада: доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Науковий ступінь: кандидат психологічних наук Вчене звання: доцент Е-mail викладача: mykhalska@kpnu.edu.ua Профайл викладача: https://kaf-korped.kpnu.edu.ua/10990-2/ Контактний тел. 0384976368
Е-mail кафедри логопедії та спеціальних методик	kaflogoped@ukr.net, kaflogoped@kpnu.edu.ua
Освітньо-професійна програма	Спеціальна освіта (Логопедія)
Спеціальність	А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація	А6.01 Логопедія
Галузь знань	А Освіта
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус освітнього компонента (ОК)	Освітній компонент професійної підготовки
Сторінка курсу в MOODLE:	https://moodle.kpnu.edu.ua/user/view.php?id=1756&course=8363
Консультації	Онлайн-консультації або очні консультації (згідно графіка)

ПРЕРЕКВІЗИТИ І КОРЕКВІЗИТИ КУРСУ		
Міждисциплінарні зв'язки	Програма ОК враховує набуті здобувачами знання під час вивчення шкільної програми з біології. Набуті здобувачами компетентності та результати навчання є передумовою опанування таких ОК, як: «Основи невро- та психопатології», «Мовленнєві та сенсорні системи та їх порушення»	
Мова викладання	українська	
Обсяг дисципліни		
Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	1	1
Семестр вивчення	1	1
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120 год.	120 год.
Кількість годин навчальних занять	48 год.	12 год.
Лекційні заняття	22 год.	6 год.
Практичні заняття	26 год.	6 год.
Семінарські заняття	-	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна та індивідуальна робота	72 год.	108 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен
Анотація курсу	Програма вивчення освітнього компоненту «Анатомія, фізіологія, патологія дітей з валеологією» складена відповідно до освітньо-професійної програми Спеціальна освіта (Логопедія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Освітній компонент відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Освітній компонент «Анатомія, фізіологія, патологія дітей з валеологією» покликаний надати майбутнім логопедам загальні знання анатоμο-морфологічних особливостей будови людського організму, сформулювати поняття про взаємозумовленість будови та функції дитячого органу (системи), про механізми регулювання фізіологічних процесів в організмі. Дати основні поняття вчення про хворобу, закономірності, причини і механізми перебігу патологічних процесів з метою збереження і життя, і здоров'я людині.	
Мета і завдання курсу	Метою викладання освітнього компоненту «Анатомія, фізіологія, патологія дітей з валеологією» є опанування здобувачами вищої освіти системи уявлень про анатоμο-морфологічні та фізіологічні особливості будови людського організму, будову мозку, його функціональні і структурні взаємозв'язки, що лежать в основі фізіологічного забезпечення психічних процесів, мікроструктуру нервової тканини, провідні шляхи центральної нервової системи та механізми функціонування центральної нервової системи з метою розуміння психологічних явищ, збереження і життя, і	

	<p>здоров'я людини, профілактики відхилень стану здоров'я, а також для використання здобутих знань на роботі. Вивчення цього освітнього компоненту сприяє розвитку творчих здібностей і формує певний рівень теоретичних і практичних знань, які здобуваються у різних формах: лекції, спостереження, практичні заняття, контрольні роботи, самостійне опрацювання літератури, написання рефератів та інше.</p> <p>Завдання освітнього компоненту:</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечити отримання здобувачами вищої освіти знань з анатомії та фізіології дитячого організму; – сформуванню оздоровчий світогляд та поведінку людини; – розвивати навички ведення здорового способу життя; – навчити розпізнавати й оцінювати потенційні небезпеки для збереження здоров'я дітей; – сформувати у здобувачів вищої освіти вміння використовувати теоретичні знання на практиці; – виховувати у здобувачів вищої освіти працьовитість, відповідальність до виконання завдань курсу, дисциплінованість, самостійність.
ФОРМАТ КУРСУ	
Форми та види проведення навчальних занять	Очний курс з елементами дистанційного навчання; лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота.
Методи та форми контролю	<p><u>Методи контролю:</u> опитування на практичних заняттях, участь в дискусіях, тощо.</p> <p><u>Форми контролю:</u> розробка презентацій, програм, індивідуальних або групових проєктів, тощо</p>
Необхідне технічне та програмне забезпечення, обладнання	Технічне комп'ютерне забезпечення для показу презентацій, відео матеріалів. Застосування технологій дистанційного навчання (в т.ч., платформи MOODLE) частково потребує спеціального матеріально-технічного забезпечення (ноутбук, ПК, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для дистанційної комунікації, виконання завдань онлайн.
Індивідуальні завдання	Вивчення наукової літератури. Презентації.
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Інтегральна компетентність:</p> <p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної та інклюзивної освіти в цілому та логопедії зокрема і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>Загальна компетентність:</p> <p>ЗК – 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК – 9 Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК – 11 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК – 9 Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.</p> <p>СК – 16 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
--	--

СХЕМА КУРСУ

Денна форма							
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Основи анатомії, фізіології, патології та валеології							
Тема 1. Загальні основи анатомії, фізіології та патології	13	2	2			9	
Тема 2. Будова, функції та патологія нервової системи	24	6	6			12	
Тема 3. Фізіологія та патологія вищої нервової діяльності	18	4	4			10	
Тема 4. Гуморальна регуляція. Патологія ендокринної системи	19	4	4			11	
Тема 5. Анатомія і фізіологія аналізаторів	16	2	4			10	
Тема 6. Валеологія. Здоров'я та його складові.	14	2	2			10	
Тема 7. Основи здорового способу життя	16	2	4			10	
Разом за змістовим модулем 1	30	4	6			20	
Разом годин	120	22	26			72	

Заочна форма							
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Основи анатомії, фізіології, патології та валеології							
Тема 1. Загальні основи анатомії, фізіології та патології	16	1	1			14	
Тема 2. Будова, функції та патологія нервової системи	24	1	1			22	
Тема 3. Фізіологія та патологія вищої нервової діяльності	20	1	1			18	
Тема 4. Гуморальна регуляція. Патологія ендокринної системи	20	1	1			18	
Тема 5. Анатомія і фізіологія аналізаторів	20	1	1			18	
Тема 6. Валеологія. Основи здорового способу життя	20	1	1			18	
Разом за змістовим модулем 1	120	6	6			108	
Разом годин	120	6	6			108	
<i>ПРЕРЕКВІЗИТИ І КОРЕКВІЗИТИ КУРСУ</i>							
<p>ПРН – 1 Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.</p> <p>ПРН – 2 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>ПРН – 4 Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності й здоров’я дитини.</p> <p>ПРН – 8 Організувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.</p> <p>ПРН – 9 Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.</p> <p>ПРН – 10 Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, реалізовувати логопедичний супровід з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.</p> <p>ПРН – 15 Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.</p> <p>ПРН – 17 Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.</p> <p>ПРН – 18 Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміння застосовувати їх в професійній діяльності.</p>							

ПОЛІТИКА КУРСУ	
<p>1. Необхідність дотримання обов'язкових принципів академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності в КПНУ та Положенням про дотримання академічної доброчесності https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view та https://drive.google.com/file/d/1nVC6hDHeT4WxNS5c45xybMiWBEVDbGpb/view</p> <p>2. Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковою складовою організації освітнього процесу. Про неможливість відвідування занять з поважних причин мають завчасно повідомляти викладача (-ів). Деталі за покликанням: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p> <p>3. Підтримується креативна ініціатива здобувача (-ів) вищої освіти.</p>	
СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ	
Форми оцінювання	<p>Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та результатів самостійної роботи здобувача, а також індивідуального завдання (виконання та захист тематичної роботи). Підсумкові бали з освітнього компоненту визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі.</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view https://drive.google.com/file/d/0B4IW4J1QFZAoLXVNNzg2bFJTRng2ZVFjdnA0dEV1YmFiQXY4/view?resourcekey=0-CxWUU4B0hXDwe08FZrsfoQ</p>

Таблиця 1

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзаменаційна	залікова
90-100	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F			

<p>Перелік орієнтовних питань до підсумкового контролю</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть розвиток анатомічних та фізіологічних знань. 2. Назвіть загальні анатомічні та фізіологічні поняття. 3. Охарактеризуйте будову і функції нервової системи. 4. Охарактеризуйте будову і функції спинного мозку. 5. Охарактеризуйте будову і функції головного мозку. 6. Охарактеризуйте будову і функції лімбічної системи. 7. Охарактеризуйте будову і функції соматичної та автономної нервової системи. 8. Назвіть основні поняття ВНД. 9. Дайте характеристику формам поведінки. 10. Опишіть процес ВНД пам'ять та її порушення 11. Опишіть процес ВНД увагу та її порушення 12. Опишіть процес ВНД емоційну сферу особистості та її порушення та їх порушення. 13. Охарактеризуйте типи ВНД. 14. Назвіть центральні органи ендокринної системи. 15. Назвіть органи периферійного відділу ендокринної системи. 16. Будова зорового аналізатора. 17. Дайте загальну характеристику слухового аналізатора. 18. Дайте загальну характеристику нюхового аналізатору. 19. Дайте загальну характеристику смакового аналізатору. 20. Дайте загальну характеристику тактильного аналізатору. 21. Опишіть взаємодію аналізаторів під час приймання інформації. 22. Визначте поняття про здоров'я та його складові. 23. Опишіть здоров'я як практичну і культурологічну проблему. 24. Проведіть порівняльну характеристику здоров'я і хвороби. 25. Назвіть мету та завдання валеологічної освіти педагогічних працівників. 26. Опишіть законодавчу та нормативно-правову базу України про права дитини на життя і здоров'я.
<p>Рекомендована література (основна, допоміжна, інтернет-ресурси)</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Грибан В. Г. Валеологія : підручник 2-ге вид. перероб. та доп. К . : «Центр учбової літератури», 2012. 342 с. 2. Коляденко Г. І. Анатомія людини: Підруч. 3-тє вид. Київ: Либідь, 2005. 384 с. 3. Сидоренко, П. І., Бондаренко Г.О., Куц С.О. Анатомія та фізіологія людини : підручник. Київ : Медицина, 2015.199 с. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія, фізіологія, патологія дітей з основами генетики : навч. посіб. для студ. пед. ф-тів ун-тів /Л. І. Прокопенко, О. А. Біда, Г. В. Луценко та ін./ Черкаси :ЧНУ, 2011. 361 с. 2. Анатомія та фізіологія дитячого організму. Основи медичних знань. Валеологія : навч.-метод. посіб. Н. І. Коцур, Л. П. Товкун, Н. І. Годун, О. М. Миздренко. Переяслав-Хмельницький : О. М. Лукашевич, 2014. 322 с. 3. Березан О. І. Анатомія та еволюція нервової системи. Навчальний посібник. К. : «Академвидав», 2013. 160с. 4. Кузів О.Є. Анатомія та еволюція нервової системи людини: курс лекцій. Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 80 с. 5. Купчак С. В. Анатомія та еволюція центральної нервової системи : курс лекцій. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. 150 с. 6. Маруненко І. М. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи:

- Навчальний посібник І. М. Маруненко, Є. О. Неведомська, Г. І. Волковська. К.: Центр учбової літератури, 2013. 184 с.
7. Маруненко І. М. Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни: Курс лекцій для студ. небіол. спец. вищ. пед. навч. закл. І. М. Маруненко, Є. О. Неведомська, В. І. Бобрицька. К.: ВД Професіонал, 2006. 480 с.
8. Маруненко І. М. Основи валеології: навч-метод. посіб. з питань проведення практичних і самостійних робіт [для студ. небіол. спец. вищ. навч. закл.] І. М. Маруненко, Г. І. Волковська, Є. О. Неведомська. 3-тє вид. перероб. і доп. К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. 48 с. Майдіков Ю.Л., Корсун С.І. Нервова система і психічна діяльність людини: Навч. посіб. К., Магістр- XXI сторіччя, 2007. 280с.
9. Методи оцінки фізичного розвитку і здоров'я дитячого населення : навч. посіб. Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика, Каф. гігієни харчування і гігієни дітей та підлітків ; уклад.: О. П. Івахно, І. П. Козярін, Ю. В. Немцева. 2-ге вид., переробл. і доп. К. : Центр ДЗК, 2014. 127 с.
10. Михальська Ю. А. Здоров'язберігаючі технології при роботі з дітьми із обмеженими можливостями здоров'я : Навчальний посібник / Ю.А. Михальська, А.В. Михальський, Е.О. Жигульова Кам'янець- Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2020. 228с.
11. Михальська Ю. А. Роль генетичних патологій у порушеннях мовлення. Актуальні проблеми сучасної психології: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень молодих науковців: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 15 листопада 2018 р., Кам'янець-Подільський / За ред. С.Д.Максименка, Л.А. Онуфрієвої. Кам'янець- Подільський: ПП «Медобори-2006», 2018. С. 116-119.
12. Мойсак О. Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я : навчальний посібник для студентів педагогічних закладів освіти О. Д. Мойсак. 5-е видання, виправлене та доповнене. К. : Арістей, 2008. 616 с.
13. Неведомська Є. О. Анатомія та фізіологія нервової системи: навч. посіб. для практичних робіт для студ. вищ. навч. закл. К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2017. 40 с.
14. Основи нейрофізіології та вищої нервової діяльності : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів Е. Д. Боярчук, С. В. Левенець, С. В. Гаврилюк. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Т. Шевченка», 2010. 166 с.
15. Помогайбо В. М., Березан О.І. Анатомія та еволюція нервової системи : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2013. 158 с.
16. Глуначний словник-довідник з анатомії, фізіології, патології дітей з основами генетики : навч. посіб. для студ. пед. ф-тів ун-тів / О. А. Біда, Л. І. Прокопенко, Г. В. Луценко та ін./ Черкаси : ЧНУ, 2011. 170 с.
17. Форняк Н. М. Анатомія та еволюція нервової системи: Практикум. Рівне: Ред.-вид. центр Міжнар. ун-ту "РЕГГ" ім. акад. Степана Дем'янчука, 2003. 152 с.
18. Чорнокульський С. Т. Анатомія центральної нервової системи. Навчально-методичний посібник. Київ: Книгаплюс, 2003. 160с.

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека ім. В.І.Вернадського [Електронний ресурс] // режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Бібліотека МАУП [Електронний ресурс] // режим доступу: library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf
3. Словники України on-line [Електронний ресурс] // режим доступу: http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/